

TALOUSARVIOALOITE 20/2003 vp

Määrärahan osoittaminen vankien terveydenhuoltoon

Eduskunnalle

Tämä talousarvioaloite on osa vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia.

Vankien määrä on Suomessa kasvanut vuosittain vuodesta 1998, jolloin vankeja oli keskimäärin 2 772. Vuonna 2002 vankeja oli keskimäärin jo 3 433. Tänä vuonna vankimäärän arvioidaan nousevan 3 750:een ja ensi vuonna 3 900:aan. Vankimäärää ovat nostaneet mm. oikeuskäytännön ankaroituminen sekä huumausainerikollisten ja ulkomaalaisvankien sekä sikon muuntorangaistusta suorittavien määrän lisääntyminen.

Rikosseuraamusviraston asettaman työryhmän raportin (1/2003) "Vankien terveydenhuollon kehittäminen" mukaan vankien määrän kasvu, vankien lisääntynyt sairastuvuus sekä hoitohenkilökunnan vähäisyys ovat johtaneet vankien terveydenhuollon kriisiytymiseen. Syrjäytyneisyyteen liittyvät vakavat terveysongelmat ovat maassamme yhä enenevästi langenneet juuri vankeinhoiton terveydenhuollon hoidettaviksi. Taustalla näyttää selvästi olevan alkoholin ja huumeiden käytön lisääntyminen sekä psykiatrisen sairaanhoidon raju heikentäminen 1990-luvun alussa.

Samaan aikaan vankiloista puuttuu tarvittava oma terveydenhoitohenkilökunta. Erityisesti sairaanhoitajia ei ole tarpeeksi, eivätkä he ehdi paneutua vangin tulotilanteeseen, jolloin sairaanhoitaja tekee tulohaastattelun, arvioi päihteiden käyttöä ja toteuttaa mahdollisen vieroitushoidon

lääkärin määräyksen mukaisesti sekä tekee työhön sijoitettavalle vangille työhöntulotarkastuksen.

Valtion vuoden 2004 talousarvioesityksessä esitetään vankeinhoitoon 178 403 000 euroa. Määrärahan mitoituksessa on esityksen mukaan lisäyksenä otettu huomioon mm. 600 000 euroa vankien terveydenhuoltomenojen kasvun johdosta. Lisäys ei ole riittävä. Vankien terveydenhuollon parantaminen vaatii Rikosseuraamusviraston asettaman työryhmän mukaan usean lääkärin ja 23 sairaanhoitajan, mutta myös psykologin ja toimintaterapeutin viran perustamista. Lisäksi vankimäärän kasvun ja vankien sairastavuuden lisääntymisen myötä lääkekustannukset ovat nousseet erittäin merkittävästi viime vuosina.

Jotta vankeinhoitolaitos pystyisi asianmukaisesti huolehtimaan vankeinhoiton pitkäjänteisestä kehittämisestä tavoitteena vankien kuntoutus sekä päihderiippuvuuden ja uusintarikollisuuden vähentäminen sekä huolehtimaan henkilökunnan riittäväyydestä ja asianmukaisesta palkkauksesta, tulee momentille kohdennettua määrärahaa nostaa. Momentille tulee lisätä 5 000 000 euroa vankien terveydenhuollon parantamiseen. Määräraha tulee osoittaa tarvittavien terveydenhoitohenkilökunnan virkojen perustamiseen erityisesti vangin tulotilanteen selvittelyn parantamiseksi sekä kasvavien lääkekustannusten kattamiseksi.

TAA 20/2003 vp — Tuija Brax /vihr ym.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2004 talousarvioon momentille 25.50.21*

*lisäyksenä 5 000 000 euroa vankien ter-
veydenhuoltoon*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Tuija Brax /vihr
Tarja Cronberg /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Janina Andersson /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Merikukka Forsius /vihr

Osmo Soininvaara /vihr
Rosa Meriläinen /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Satu Hassi /vihr
Heidi Hautala /vihr
Ulla Anttila /vihr